

Enkele gedachten over Mattheüs 6

Mattheüs 6:1-18

Mattheüs 5, 6 en 7 vormen de rede van de Heer tot de discipelen, toen Hij de berg was opgeklommen om hen te onderwijzen (Matt. 5:1-2; vgl. Matt. 7:28-29). Daarom heet dit de bergrede. In hoofdstuk 6 vers 1-18 spreekt de Heer over de praktijk van de godsvrucht, die zij moeten beoefenen:

- Tegenover mensen (vs. 1-4).
- Tegenover God (vs. 5-18).

Op andere plaatsen in de Bijbel (bijv. 1 Petr. 4:7-11) vinden we ook dit tweevoudige karakter van het leven van de christen. Het ene betreft ons gedrag tegenover de naaste en het andere onze relatie met God. Ook de wet verlangde in de twee grote geboden liefde tot God en liefde tot de naaste (vgl. Mark. 12:28-34; Luk. 10:25-28). En de beginselen van het koninkrijk maken dit onderwijs van de wet niet ongedaan (Matt. 5:17-48). In het koninkrijk van God wordt de gelovige uitgenodigd om 'eerst te zoeken'. Dat wil zeggen, dat hij voor alles de kenmerken van dat koninkrijk moet laten zien tot heerlijkheid van God. Deze aspecten van het christenleven moeten de vrucht zijn van een ware gemeenschap met God. Wat gedaan wordt voor anderen en in verbinding met God, moet niet gebeuren om ons in de ogen van de mensen groot te maken; het moet plaatsvinden 'in het verborgen' met God.

De Heer onderwijst Zijn discipelen en Hij waarschuwt voor huichelarij, die ons soms kan kenmerken. Huichelaars handelen met een bepaalde schijn om door de mensen geëerd te worden, terwijl hun hart niet oprecht is voor God (Matt. 6:2, 5,

16). Ongetwijfeld beschrijft dat de uiterlijke werking van een christelijke belijdenis, terwijl er geen goddelijk leven aanwezig is. Maar wij vergissen ons als we denken dat de betekenis van het onderwijs hier ophoudt. Een ernstig gevaar bedreigt allen die leven uit God bezitten; en onze verantwoordelijkheid is veel groter dan die van onbekeerde mensen. Wij kunnen ook wel bepaalde dingen doen om maar door de mensen gezien en bewonderd te worden, terwijl er geen waarachtig christelijk leven zichtbaar is naar Gods wil. Het kan zelfs gebeuren dat deze beweegredenen groter zijn, naarmate er minder oprecht christelijk leven is. Misschien wel om te proberen het gebrek hieraan voor de omgeving te verbergen, of om het in ons eigen oog te verdoezelen. Maar wij kunnen Hem niet bedriegen, voor Wie alle dingen naakt en geopend zijn (Hebr. 4:13). Laat ieder zichzelf onderzoeken in de tegenwoordigheid van God, om te zien wat de beweegredenen zijn van onze christelijke activiteiten.

Is het vandaag de dag niet zo, dat *uiterlijke* activiteiten zich bijzonder hebben ontwikkeld? Dikwijls worden er grote dingen nagejaagd, die de innerlijke geestelijke toestand ver overtreffen. Het verborgen leven met God wordt weinig gezien en soms verkeerd begrepen. Helaas! Want het echte christelijke leven wordt dan van weinig waarde geacht, terwijl men de godsdienstige wereld nabootst en de zogenaamde 'goede werken' wel waardeert. Die werken worden door de mensen gezien en kunnen hun goedkeuring wegdragen. Maar men zoekt niet in eerste instantie de eer van God.

Er woonden twee vrouwen in het huis te Bethanië. Beiden hadden hun Heer lief, maar de geestelijke toestand van Martha was heel anders dan die van haar zuster. Wat dit verschil naar voren liet komen was de komst van de Heer in hun huis. Het is waar: in de tegenwoordigheid van de Heer wordt direct de geestelijke en morele toestand van mensen openbaar. Martha had de beste bedoelingen, niemand die daaraan twijfelt. Zij wilde de Heer waardig ontvangen en haastte zich om te dienen, maar zij '*werd zeer in beslag genomen door veel dienen*'. Maria zat echter aan de voeten van de Heer en luisterde naar Zijn woord (Luk. 10:38-42). Zo'n houding wordt soms beschouwd als luiheid door gelovigen die alleen kijken naar de activiteiten die er plaatsvinden.

Inderdaad, Martha vraagt aan de Heer: '*Zeg haar dan dat zij mij moet helpen*'. Daardoor lijkt het alsof zij de Heer een opdracht geeft en Hem verwijt zich niet erom te bekommeren dat Maria haar alleen laat dienen. Bij haar was het geen huichelarij, die de Heer in Mattheüs 6 veroordeelt. Toch kende Martha niets van het dienen dat de goedkeuring van de Heer heeft. Zij beseft niet dat men, om Hem te dienen, eerst Zijn woord moet horen, in Zijn gemeenschap moet leven en afhankelijk van Hem moet blijven. De afhankelijkheid had zij vervangen door veel

activiteit, en lopen wij dat gevaar ook niet? Laten wij het voorbeeld van Maria volgen, zodat ons hart vervuld is met Christus en wij dicht bij Hem blijven. Dan zullen wij ook met inzicht en een goede geestelijke gezindheid kunnen dienen, zodra de gelegenheid zich voordoet, zoals wij Maria zien doen in Johannes 12:1-8.

Maar u

Nadat de Heer huichelarij heeft afgekeurd, zegt Hij: *'Voorwaar, Ik zeg u: zij hebben hun loon al'* (Matt. 6:2, 5, 16). En dat is ook eigenlijk de beloning die zulke mensen wensen, namelijk gezien en geëerd te worden door de mensen. Maar ook richt de Heer deze vermaning telkens tot de ware gelovige: *Maar u*, doe het in het verborgen, *'en uw Vader die in het verborgen kijkt, zal het u vergelden'* (vs. 3-6; 17-18). De beloning kan reeds tijdens dit leven worden gegeven, in ieder geval zal die voor de rechterstoel van Christus worden geschonken. Wat een voorrecht die beloning van Hem te krijgen, als vrucht van Zijn genade! Het loon moet natuurlijk niet de drijfveer zijn voor een ware gelovige. Maar het is een aanmoediging tot activiteiten, die in het verborgen plaatshebben en Gods goedkeuring wegdragen. Hiervan zullen de gevolgen duidelijk worden in de dag van Christus, tot Zijn verheerlijking.

Dit *'maar u'* richt zich tot ieder van ons. De uitdrukking komt vaak voor in de Bijbel. Het geeft het verschil aan tussen het deel *van de getrouwe* en de toestand *van het geheel*, dat faalde in zijn verantwoordelijkheid tegenover God. We vinden het in 1 Timotheüs 6:11, en nog vaker in 2 Timotheüs: in hoofdstuk 3:10, 14 en 4:5. Timotheüs had een persoonlijke verantwoordelijkheid, want hij leefde in een christenheid die gelijk geworden was aan een groot huis; in dat grote huis waren ook vaten tot oneer. Wij hebben nu een soortgelijke verantwoordelijkheid, zoals Timotheüs die toen had. In de brief van Judas, de verzen 17 en 20, wordt het *'maar u'* gericht tot een godvrezend overblijfsel in een tijd van verval. Dit overblijfsel is afgezonderd voor God, en wordt gekenmerkt door het Woord en het gebed. En als een gelovige spreekt en de plaats waardeert die hij heeft ontvangen, kan hij zeggen: *'maar ik'* (Richt. 24:15; Ps. 5:8; 52:10; 55:17; Jona 2:12; Mi. 7:7; Hab. 3:18, om maar een paar gedeelten te noemen).

Dit *'maar u'* onderstreept de persoonlijke verantwoordelijkheid. Ieder van ons moet bedenken dat de vermaning voor hem persoonlijk bedoeld is, en zich ervan bewust zijn dat het zijn verantwoordelijkheid is hieraan te beantwoorden. Laten we dus oppassen voor alles wat alleen een bepaalde uiterlijke vorm van godsdienstigheid zou zijn, zonder leven en kracht! Laten wij bidden en vasten in

het verborgen, en daarin ware gemeenschap genieten met onze God en Vader en met onze Heer. Laten wij ons richten op activiteiten die de goedkeuring kunnen wegdragen van Hem die in het verborgen kijkt, en niet onszelf in het middelpunt plaatsen. In dit opzicht mogen we een heilige ijver hebben! We moeten niet vergeten dat ons leven met de Heer een leven is in Zijn vrees, in Zijn gemeenschap, en in afhankelijkheid van Hem. Als dat niet oprecht is, zal er geen enkele kracht zijn in onze wandel en in onze dienst.

De discipelen waren in Markus 9 niet in staat de maanzieke jongen te helpen. Zij hadden geen kracht, want drie dingen ontbraken hun: geloof, gebed en vasten (Mark. 9:18-19; 28-29). Het geloof rekt op God en op Hem alleen. Het vertrouwt op Zijn macht. Maar onze eigen middelen getuigen van een bepaald vertrouwen, misschien wel onbewust, op de mens en zijn hulpbronnen. Een nieuwe wagen, getrokken door ossen, lijkt beter om de ark te dragen dan de schouders van Levieten! Maar de runderen struikelden. Uzza strekte zijn hand uit om de ark te grijpen en werd direct getroffen door Gods oordeel. David werd boos en vreesde voor God, en de ark kon niet naar Jeruzalem worden gebracht. Dat zijn de gevolgen van een actie die niet 'overeenkomstig het gebod' was uitgevoerd!

Maar toen David en het volk handelden in gehoorzaamheid aan het Woord, hielp God de Levieten. Er wordt niet precies gezegd hoe, maar hun werd speciale hulp geboden. Dat is de hulp die God altijd geeft aan degenen die zich bevinden op de plaats waar Hij hen wil hebben, die Hem dienen naar Zijn gedachten. Als men niet gelooft dat God en Hij alleen alles kan doen, probeert men met ijver het zelf te doen en denkt dat God het niet zou kunnen doen. Door het gebed tonen wij onze afhankelijkheid van God en ons vertrouwen in Hem. Door het vasten doen wij afstand van wat het vlees voedt, en zou kunnen verhinderen de wil van God te onderscheiden (Rom. 12:1-2). Wij zijn heel dikwijls ervan overtuigd dat we niet naar het vlees handelen, omdat onze activiteiten niet de kenmerken vertonen die worden genoemd in Galaten 5:19-21. Maar het vlees heeft nog een andere kant, en in het bijzonder een godsdienstige kant. Die is waarschijnlijk de gevaarlijkste van allemaal. Op dit terrein is de aanwezigheid van het vlees moeilijk te onderscheiden. Het verschuilt zich achter de schone schijn van godsvrucht. Maar het is niets anders dan huichelarij. Heel wat uiterlijke activiteiten, waarvan men meent dat ze geestelijk zijn, hebben als basis een vleselijke ondergrond.

Het vlees heeft altijd behagen in grote dingen en activiteiten. Wanneer het vasten niet wordt gepraktiseerd in de verborgen omgang met God, openbaart het vlees zich. Er is geen zicht op de wil van God; en men komt ertoe om te doen wat verkeerd is in Gods oog, terwijl men denkt het goede te volbrengen. We moeten

op onze hoede zijn voor uiterlijke activiteiten, waarbij we de kans lopen ons eigen ik te zoeken. Laten we echter ijverig zijn in het doen van verborgen werken met God. Daarin ligt een bron van voorspoed voor ons geestelijk leven en eveneens voor het leven van de gemeente.

De openbare daden waartoe we eventueel worden opgeroepen, zouden het stempel moeten dragen van de activiteiten in de binnenkamer. Een mooi voorbeeld daarvan vinden we bij Elia! Hij bad een krachtig gebed op een verborgen manier. Want als wij niets anders hadden dan 1 Koningen 17, zouden wij niet weten dat zijn dienst hiermee is begonnen (Jak. 5:17-18). Als hij daarna in het openbaar moet optreden, kan hij op een gepaste manier voor Achab verschijnen en eenvoudig Gods woord doorgeven. Of hij nu in het openbaar of in het verborgen bidt of handelt, hij staat voor het aangezicht van de Heere.

Na de vermaning om niet als de huichelaars te handelen, maar liever in de binnenkamer tot de Vader te bidden, Die in het verborgen is en in het verborgen kijkt, vraagt de Heer de discipelen geen omhaal van woorden te gebruiken, zoals de volken doen. Het is een zinspeling op de heidenen, die altijd dezelfde dingen voor hun goden herhalen. Ook hieruit kunnen wij een les trekken. Ongetwijfeld gebruiken wij in onze gebeden vaak dezelfde uitdrukkingen, en daarin kan het gevaar sluimeren van een bepaalde sleur of routine. Maar dat vormt eigenlijk niet de omhaal van woorden. Ondanks de herhalingen in een gebed tot God door de Geest, met bekende uitdrukkingen, kan men toch de frisheid van de werking van de Geest ervaren. Men kan van harte 'Amen' erop zeggen. Maar men kan lijden onder eindeloze herhalingen. In het algemeen zijn deze gebeden lang en vermoeiend. Men mist hier de levendmakende werking van de Geest, en ze lijken geen ander doel te hebben dan de tijd te vullen. Laten wij waken voor 'omhaal van woorden'! Want de veelheid van woorden kan niet geven wat ontbreekt, en het brengt ons geen gebedsverhoring (vs. 7).

Door het gebed richten wij ons tot de Vader, Die veel beter weet wat wij nodig hebben dan wijzelf. Maar Hij wil dat wij geoefend worden hierover in gemeenschap met Hem, zodat wij onderscheidingsvermogen krijgen en het aan Hem kunnen zeggen, in afhankelijkheid en met vertrouwen. De Heer zegt tegen de discipelen: *'Want uw Vader weet wat u nodig hebt, voordat u het Hem vraagt'* (vs. 8). Weten wij wel in alle omstandigheden waaraan wij behoefte hebben? Misschien denken we dat wel. Vaak gaat het om stoffelijke dingen, waaraan we eigenlijk geen behoefte hebben. Meestal zijn juist dit soort dingen een valstrik voor ons, als God ons die zou geven. Wij willen vaak een 'el aan onze lengte toedoen', onszelf groter maken in deze wereld. Maar dat is in de meeste gevallen reden om bezorgd te zijn. Terwijl wij op geestelijk gebied soms geneigd zijn te

zeggen: *'Ik ben rijk en ik heb mij verrijkt en heb aan niets gebrek'* (Openb. 3:17). Dat komt omdat we onze echte toestand en onze ware behoeften niet kennen.

Het is juist dat we niet weten wat we moeten vragen, zoals het behoort. Maar wij hebben een voorrecht dat de discipelen nog niet hadden: de hulp van de inwonende Geest. *'En Hij die de harten doorzoekt, weet wat de bedoeling van de Geest is, want Hij bidt, in overeenstemming met God, voor heiligen'* (Rom. 8:26-27). Zijn we niet blij te weten dat de Geest onze zwakheid te hulp komt? Als wij bidden door de Geest, richten wij ons tot onze goede en liefhebbende Vader, Die *'weet wat u nodig hebt voordat u het Hem vraagt'*.

Leer ons bidden

Nadat de Heer Zijn discipelen heeft gewaarschuwd tegen de huichelarij van sommigen die geen ander doel hebben dan te pronken met hun godsdienstige leven, en daarna ook tegen de omhaal van woorden van mensen die veel herhalingen gebruiken zonder de werkelijke behoeften naar voren te brengen, leert Hij hun als volgt te bidden (vs. 9-15).

'Bid u dan zo'. De Heer richt zich tot Joodse discipelen, aan wie Hij de beginselen voorstelt van het Koninkrijk der hemelen dat Hij zou invoeren. Het gebed dat Hij hun ging leren, was in overeenstemming met het karakter van de tijd waarin zij leefden en hun positie voor God. De Heilige Geest was nog niet op aarde uitgestort en zij konden dus niet opgewekt worden om te bidden 'in de Geest', zoals wij nu daartoe worden opgewekt. Ze hadden nodig onderwezen te worden over de manier waarop zij zich met inzicht tot de Vader konden richten. Het vaak herhalen van dit gebed – wat een kerkelijk gebruik is geworden – past niet zo goed in de tijd waarin wij nu leven. In het boek Handelingen wordt het 'Onze Vader' geen enkele keer gebruikt, en in de brieven evenmin. Maar we kunnen het met vrucht overdenken en er nuttig onderwijs door ontvangen. Het leert ons de manier van bidden die wij moeten volgen tegenover een Vader, Die weet wat wij nodig hebben voordat wij het vragen. De *beginselen* die in dit gebed zijn vervat, zijn ook van toepassing op de tegenwoordige tijd.

Zoals bij alles, denken wij in onze gebeden in de eerste plaats aan onszelf. Dat is toch menselijk, zegt men dan. Inderdaad, dat is naar de mens. Ons natuurlijke hart is egoïstisch. Vaak zeggen we ook tegen God wat wij zouden willen, in plaats van naar Zijn wil te vragen. Op die manier maken wij Hem tot een knecht van onze eigen wensen en gebruiken wij het gebed als middel om die wensen aan Hem bekend te maken. Is dat te veel gezegd? Gaat het in werkelijkheid vaak niet

zo? Maar in het Onze Vader leert de Heer Zijn discipelen dat de eer van God op de eerste plaats moet komen. Dat moet ons eerste verlangen zijn. Dit is wat een trouw christen ook het eerst moet wensen en zoeken. Was dit ook niet het verlangen van de volmaakte Mens, van het begin tot het einde van Zijn loopbaan hier op aarde (Ps. 16:1-8)?

In het Lukas-evangelie, dat het leven beschrijft van de Zoon des mensen tot eer van God hier op aarde, zien wij dat de Heer dit gebed aan Zijn discipelen heeft geleerd in antwoord op de vraag: *'Heer, leer ons bidden, zoals ook Johannes zijn discipelen heeft geleerd'*. Waarom vroegen ze dit? Omdat ze de Heer Zelf op een bepaalde plaats in gebed hadden gezien (Luk. 11:1). Wij kunnen er zeker van zijn dat het voornaamste onderwerp van Zijn gebed de eer van Zijn God en Vader is geweest. Het is ook het eerste thema van het 'Onze Vader'. Het zou ook het voornaamste onderwerp van onze gebeden moeten zijn, die wij uitspreken 'door de Geest'. De Geest van God zal ons woorden geven in relatie tot de tijd waarin wij leven en de behoeften van het moment. Maar het onderwerp van onze gebeden zal in overeenstemming zijn met wat de Heer Zijn discipelen heeft geleerd. De eer van God komt op de eerste plaats. Ons eerste verlangen moet altijd zijn de eer van God, en de eer van Christus.

De eerste gebedspunten

De eerste drie delen van het 'Onze Vader' hebben rechtstreeks betrekking op de eer van God, op Zijn belangen hier beneden en de erkenning van Zijn rechten:

'Moge Uw naam worden geheiligd'. Dat betekent: Moge Uw naam worden geëerd. Zo staat er ook geschreven: *'In hen die tot Mij naderen, zal Ik geheiligd worden, en voor de ogen van heel het volk zal Ik geëerd worden'* (Lev. 10:3). *'Omdat u niet in Mij geloofd hebt, en Mij voor de ogen van de Israëlieten niet geheiligd hebt, zult u deze gemeente niet in het land brengen dat Ik hun gegeven heb'* (Num. 20:12; vgl. Deut. 32:51). Nadab en Abihu, die vreemd vuur brachten voor het aangezicht van de Heere, en de woorden die Mozes en Aäron spraken tot het volk in Numeri 20, terwijl Mozes daarna de rots voor de tweede keer sloeg in plaats van ertegen te spreken: dit alles laat ons zien dat wij telkens groot gevaar lopen ongehoorzaam te zijn.

Vaak denken wij dat wij het ook nog beter doen, en wij onteren dan de naam van onze God en Vader. In afwachting van de gelukkige tijd van Zijn openbare heerschappij, waarin Zijn naam door allen zal worden geëerd, laat het ons gebed zijn dat wij mogen horen bij degenen die God eren door een trouwe wandel in

afzondering van het kwaad. Dan zal nu al Zijn naam door de Zijnen worden geheiligd! Dat moeten wij voor al het andere aan God vragen. Zijn Geest zal ons daarin leiden, en ons inzicht geven in de gevaren die wij lopen in verband met deze algemene bede. De eer van God zou altijd ons eerste punt van zorg moeten zijn, en dit zou ons moeten leiden bij ons leven in deze wereld.

‘Laat Uw koninkrijk komen’. Wij verwachten de komst van de Heer om de heiligen op te nemen in heerlijkheid.¹ Aan de andere kant zal de heerschappij² met macht pas worden gevestigd na het voltrekken van de oordelen, die de opname van de gemeente van Christus zullen volgen. Daarom, als we stilstaan bij de tweede bede van het ‘Onze Vader’, denken we vooral aan het ogenblik waarop de wankelbare dingen zullen plaatsmaken voor de niet-wankelbare dingen. De dingen die *blijven* zullen ons losmaken van alles wat ons aan de wankelbare dingen bindt, opdat *‘wij daardoor God dienen op een Hem welbehaaglijke wijze met eerbied en ontzag. Immers, onze God is een verterend vuur’* (Hebr. 12:26-29).

‘Laat Uw wil gebeuren, zoals in de hemel, zo ook op aarde’. Als de Christus-regering gevestigd is, zal de wil van de Vader volbracht worden. Niet alleen in het hemelse deel van het Koninkrijk, maar ook hier op aarde. De aarde zal worden gezegend onder de scepter van Christus. In afwachting van die dag, waarvoor wij bidden, zullen wij als kinderen van God door genade een plaats van onderworpenheid aan de wil van God innemen. Kunnen wij echt wensen dat Zijn wil door iedereen zal worden gehoorzaamd, terwijl wijzelf nu ongehoorzaam eraan zouden zijn? Laten we de vermaningen van 1 Petrus 1:2, 14 en 22 ter harte nemen.

Onze noden en behoeften

Hierna volgen de laatste vier delen van het gebed, die verband houden met de eigen noden en behoeften van de discipelen. Het allereerste thema van het gebed was de eer van God. Het eerste punt van onze eigen behoeften, die wij aan God voorstellen, is: *‘Geef ons vandaag ons toereikend brood’*. Het gaat om het voedsel voor onze zielen, en voor onze lichamen. Wat zullen we eten en drinken, of waarmee zullen we ons kleden? Dat zijn onze behoeften. Maar de Heer zegt: *‘Uw*

---

¹ Volgens 1 Thessalonicenzen 4:16-17.

² Het gaat hier over het Koninkrijk van de Vader, over het hemelse deel van het Koninkrijk. Vergelijk Mattheüs 13:43.

hemelse Vader weet dat u al deze dingen nodig hebt'. Hij is bereid om te voorzien in onze stoffelijke behoeften.

Maar Hij wenst dat we eerst aan ons geestelijk welzijn denken, terwijl wij in het algemeen het tegenovergestelde doen. *'Zoek echter eerst het koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid'*, houdt een leven in dat gevoed door Christus (zie Matt. 6:31-34). Het Woord is het geestelijk voedsel voor de ziel, en het levende Woord geeft het brood dat wij nu nodig hebben. Het is het voedsel dat geschikt is voor elke dag, en is in overeenstemming met onze toestand en onze noden. Het manna van de vorige dag is vandaag niet meer geschikt. Men moest gebruiken wat de Heer *'iedere morgen'* zond als voedsel voor Zijn volk.

Dit onderdeel van het gebed: *'Geef ons vandaag ons toereikend brood'*, geeft uitdrukking aan onze afhankelijkheid jegens God voor het voedsel dat wij nodig hebben. Als wij onze wezenlijke behoeften niet kunnen onderscheiden, vooral de geestelijke behoeften, hoe zouden wij dan weten wat hierin kan voorzien? Maar *'uw Vader weet wat u nodig hebt, voordat u het Hem vraagt'*. Alleen Hij kan ons het toereikend brood geven voor vandaag. Hij zal nooit het geloof beschamen van hen die op Hem wachten, en zal ons iedere dag het voedsel geven dat wij nodig hebben. Als alle gelovigen deze verwachting zou hebben, zouden wij minder geestelijke achteruitgang zien door gebrek aan noodzakelijk voedsel.

'En vergeef ons onze schulden, zoals ook wij onze schuldenaars hebben vergeven'. Dit deel van het gebed is in overeenstemming met Gods regering in ons leven. Het gaat om het bestuurlijk vergeven (zie vers 14 en 15), en niet om de vergeving van de zonden voor de eeuwigheid. Want het is onmogelijk dat God het vergeven van iemands zonden voor het heil van zijn ziel, afhankelijk maakt van de vergeving die hijzelf aan anderen geeft. Om dit deel van het gebed te bidden, is een oprecht hart nodig, want de vergeving wordt gegeven naar de natuur en de mate van vergeving die wij schenken (Ef. 4:32; Kol. 3:13). Laten we niet vergeten dat ons naar de mate waarmee wijzelf meten, zal worden toegemeten (Mark. 4:24).

'En leid ons niet in verzoeking'. Met andere woorden – want God verzoekt niemand (Jak. 1:13-15), laat niet toe dat wij in omstandigheden komen dat wij voor de verzoeking zouden bezwijken. Dat is de uitdrukking van het besef van onze eigen zwakheid, die ons ertoe brengt het gevaar te ontvluchten. *'Waak en bid'*, zei de Heer tegen Zijn discipelen, *'opdat u niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak'* (Matt. 26:41). Dat is het geheim om niet in verzoeking te komen: te waken en te bidden. Petrus verklaarde wel haastig dat al zou hij met de Heer moeten sterven, hij Hem niet zou verloochenen. Maar later was hij niet in staat om te waken en te bidden; en toen hij op de proef werd

gesteld, ondervond hij hoe zwak het vlees is. Hij viel en verloochende zelfs zijn Meester (Matt. 26:33-35; 69-75). Als wij onszelf echter wantrouwen en leren dat er in ons vlees 'geen goed woont' (Rom. 7:18), dat er in onszelf geen kracht is om de verzoeking te weerstaan, dan zal dit ons ertoe brengen te waken en te bidden. Door de Geest moeten wij de juiste dingen bidden tot God, gebeden uitspreken die passen bij de omstandigheden en de behoeften van dat moment, opdat we niet in verzoeking komen.

'Maar verlos ons van de boze'. Het Woord laat ons het boze zien zoals het is, opdat wij er een afkeer van zouden hebben (Rom. 12:9). Het boze woont in ons, in onze zondige natuur, en het is actief in deze wereld. Het tast de heerlijkheid van God aan en de eer van Zijn naam. Vooral daarin schuilt de ernst van het kwaad. Wij kunnen het kwaad pas onderkennen en veroordelen, als wij in de tegenwoordigheid van God leven. Wij kunnen ons pas bezighouden met het kwaad om ons heen, als wijzelf ervan gescheiden zijn. Lot was niet opgewassen tegen het kwaad in Sodom, hoewel hij *'zwaar te lijden had door de wandel in losbandigheid van de zedelozen; want deze rechtvaardige heeft, toen hij in hun midden woonde, dag aan dag zijn rechtvaardige ziel gekweld door het zien en horen van hun wetteloze werken'* (2 Petr. 2:7-9). Maar Abraham was bezig met het goede. Abraham genoot van de tegenwoordigheid van de Heere, en kon tussenbeide treden voor de steden waarover het oordeel van God zou neerdalen (Gen. 18).

Als de gelovige zich bezighoudt met het goede, wordt hij bevrijd van het boze. Om bezig te zijn met de juiste dingen, is het noodzakelijk voor de gelovige om zich in de tegenwoordigheid van de Heer te bevinden, zich te voeden met Christus en de aanwijzingen te volgen uit het Woord die nodig zijn om trouw te kunnen wandelen in een wereld, waarvan de satan de vorst is en die geheel in het boze ligt (Joh. 14:30; 1 Joh. 5:19). Wat weten we dit weinig te verwerklijken. Ook al kennen we het onderwijs uit de Schrift, dan brengen we het niet altijd in de praktijk. Want het Woord heeft in het algemeen niet het gezag dat het zou moeten hebben over hart en geweten. Heel dikwijls kennen we dit onderwijs ook niet, omdat wij de Bijbel weinig lezen met het doel de noodzakelijke lessen eruit te leren voor de wandel. *'Immers, terwijl u gezien de tijd leraars behoorde te zijn, hebt u weer nodig dat men u leert wat de elementen van het begin van de uitspraken van God zijn; en u bent geworden als zij die melk nodig hebben en niet vast voedsel. Want ieder die melk gebruikt, is onervaren in het woord van de gerechtigheid, want hij is een klein kind; maar het vaste voedsel is voor volwassenen, die door de gewoonte hun zinnen geoefend hebben om zowel het goede als het kwade te onderscheiden'* (Hebr. 5:12-14).

Wat treurig is het als onze toestand gekenmerkt wordt door de afwezigheid van het onderscheid tussen goed en kwaad! Dan kan het gebeuren dat men het kwade onbewust doet, terwijl men meent het goede te doen. *'Wee hun die het kwade goed noemen en het goede kwaad; die duisternis voorstellen als licht en licht als duisternis; die bitter doen doorgaan voor zoet en zoet voor bitter'* (Jes. 5:20). Natuurlijk is er verschil in verantwoordelijkheid, maar hoe het ook mag zijn, tegen deze mensen is de vermaning van de profeet gericht, als hij het bevel van de Heere voorstelt: *'Was u, reinig u, doe uw boze daden uit Mijn ogen weg. Houd op kwaad te doen, leer goed te doen'* (Jes. 1:16).

Dit gebrek aan onderscheid leidt tot het normaal beschouwen van wat kwaad is. Het is het bewijs van een laag geestelijk peil. Dit niveau moet hoger worden en daartoe moet Christus aan de zielen worden voorgesteld. Hij is het voedsel waaraan wij behoefte hebben, zodat het goddelijk leven in ons zichtbaar wordt tot onze bevestiging en geestelijke groei. Wanneer de liefde voor Christus wordt opgewekt, wordt ook het geweten bereikt en in het licht van God gebracht. De gelovige zal de dingen dan gaan zien, zoals God ze ziet. Hij zal het kwade verwerpen en het goede kiezen. Hij zal ophouden met kwaad doen, en leren goed te doen. We horen vaak zeggen: 'Ik zie er geen kwaad in'. Inderdaad, de uitdrukking klopt. Om te *zien* moet men in het licht zijn. Alleen daar kunnen wij de dingen beoordelen, zoals God ze beoordeelt, en ze op de juiste waarde schatten. Daartoe moet het geweten verlicht worden door het Woord. Alleen het Woord kan tonen wat goed en kwaad is in Gods oog. Als een gelovige het Woord veronachtzaamt, is zijn geweten niet meer in het licht. Hij oefent zijn zinnen niet meer door de gewoonte om het goede en het kwade te onderscheiden. Laten wij meer het kwade onderscheiden, en aan God vragen of Hij ons ervan wil bevrijden, door ons bezig te houden met het goede en ons daarmee te voeden.

Het eerste deel: *'Moge Uw naam worden geheiligd'*, en het laatste deel van het gebed: *'Maar verlos ons van de boze'*, staan allebei in relatie met de praktische afzondering van het kwaad. Dit is in overeenstemming met de heiligheid van God, die ons in de eerste plaats wordt voorgehouden. Het gaat om de eer van Zijn naam, en wat ons betreft: *'Verlos ons'*. Deze scheiding van het kwaad moet allereerst plaatsvinden tot heerlijkheid van God, en daarna tot onze vreugde en zegen. Dat God van ons bidders mag maken! Het Woord vermaant ons te bidden, om te bidden zonder ophouden en het vertelt ons hoe wij dit moeten doen. Laten we acht geven op het onderwijs en geoefend worden in de gebeden die wij moeten uitspreken. Laten wij bidden in de Heilige Geest, en ons laten leiden door die Geest om de behoeften te zien van elke tijd en gelegenheid. Wij kunnen bidden met volle vrijmoedigheid, maar ook met heilige vrees: dat is gepast voor

de eer van God en voor de zegen van de Zijnen! Dat wij zo geleid mogen worden om een godvruchtig leven in het verborgen te hebben, in ware gemeenschap met God, zodat al onze uiterlijke werkzaamheden het stempel hiervan mogen dragen.

Bron: Le Messenger Évangélique 1958-85; Titel: Quelques réflexions

